

Shelter of Introspection: Εκδοχή Μοναστικής Φιλοξενίας στο Σανατόριο της Ζάστοβας

Κωνσταντίνα-Αταλάντη Πρασούλα - 25/05/2026

Διπλωματική Εργασία

Φοιτήτρια: Κωνσταντίνα-Αταλάντη Πρασούλα

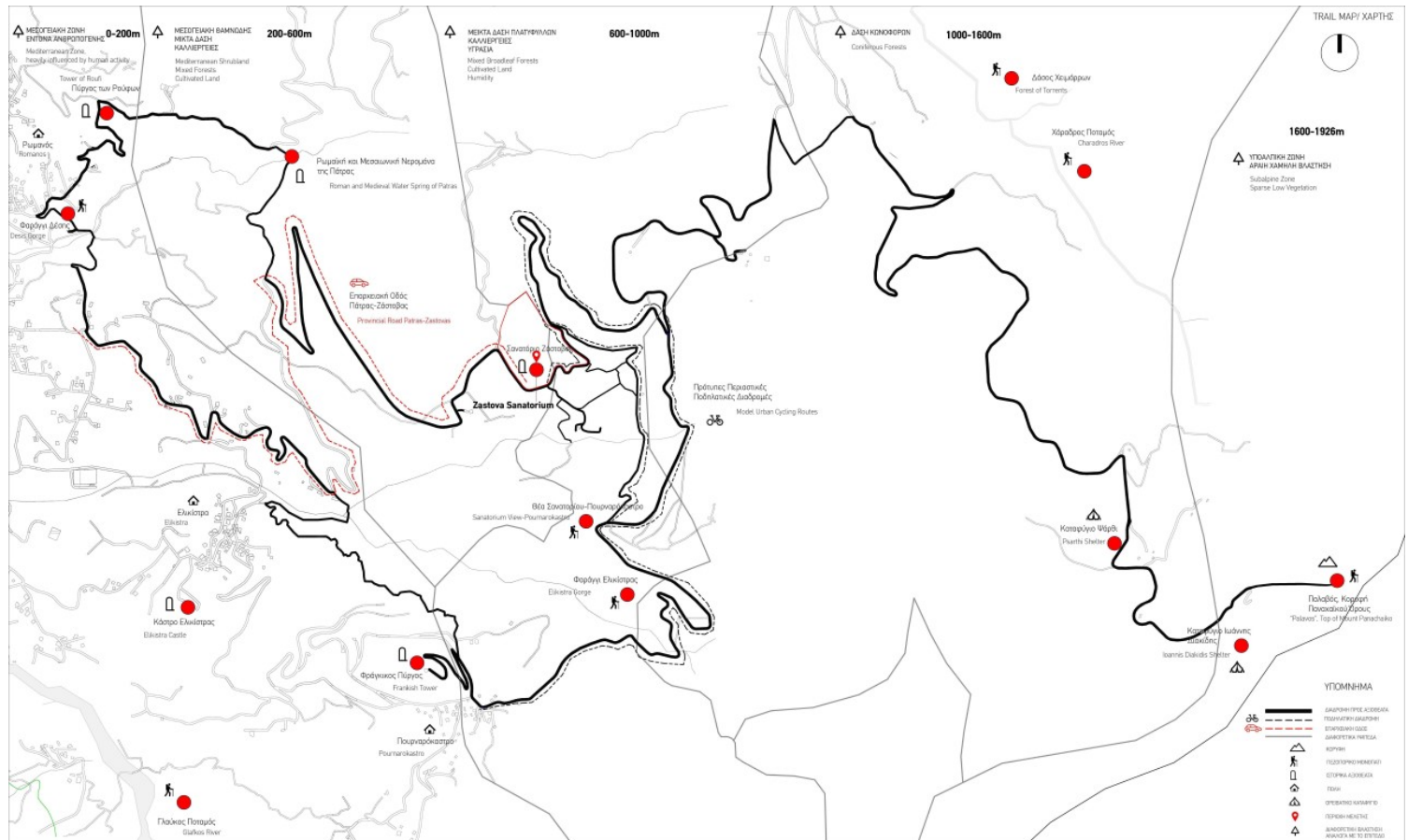
Επιβλέπων Καθηγητής: Αθανάσιος Μάνης

Έτος: 2025

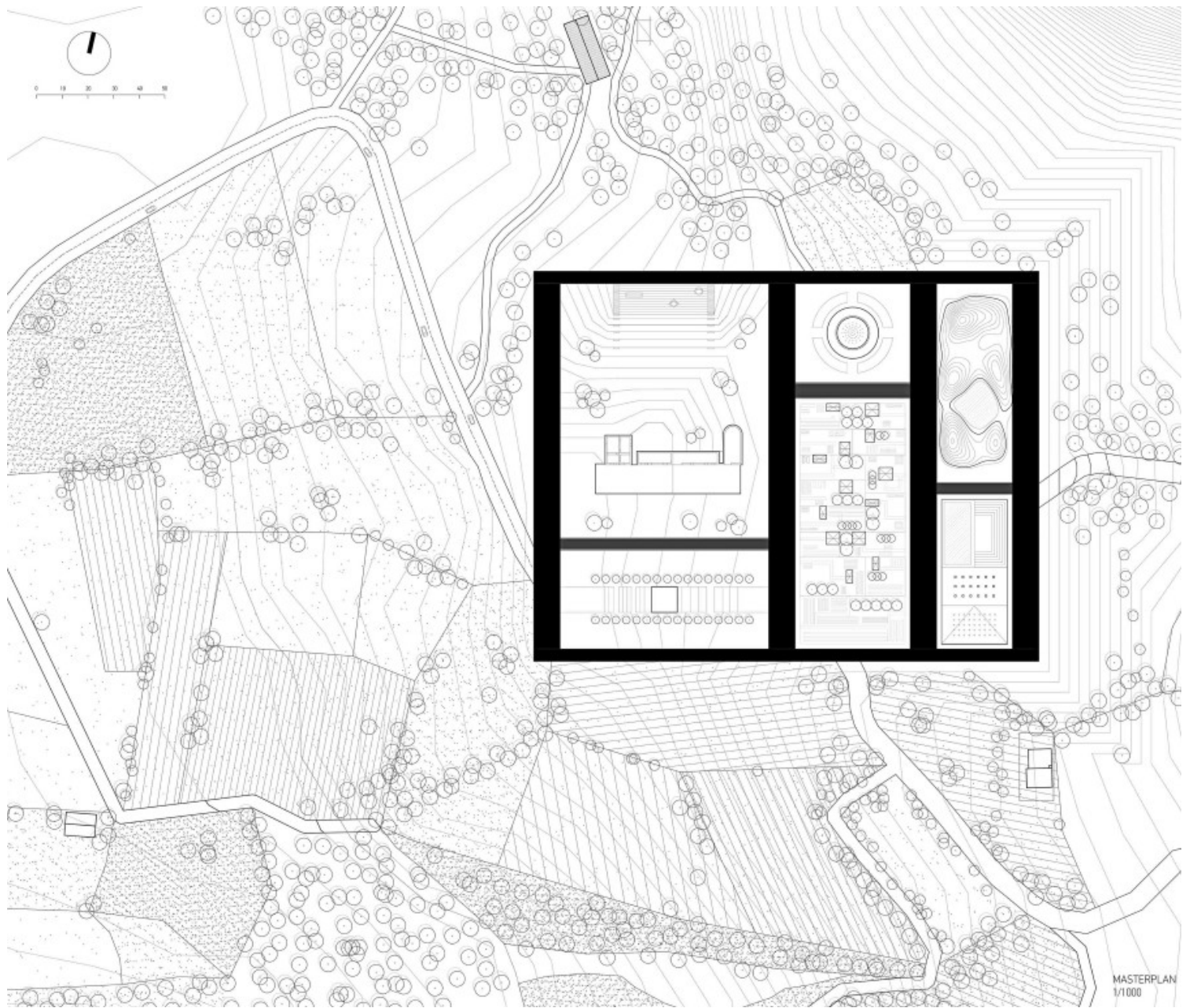
Σχολή: Τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών Πανεπιστημίου Πατρών

Η παρακάτω διπλωματική εργασία βασίστηκε στην αυτόνομη λειτουργία των μεσαιωνικών μοναστηριών και των σανατορίων, σε συνδυασμό με την εφαρμογή των θεραπευτικών κήπων, οι οποίοι, όπως έχει μελετηθεί, συμβάλλουν σημαντικά στη μείωση του άγχους και στην ψυχική ανάταση του ατόμου. Η ακόλουθη δομή προτείνει την ιδέα μιας μοναστικής φιλοξενίας, απευθυνόμενη σε μια συγκεκριμένη ομάδα ατόμων που

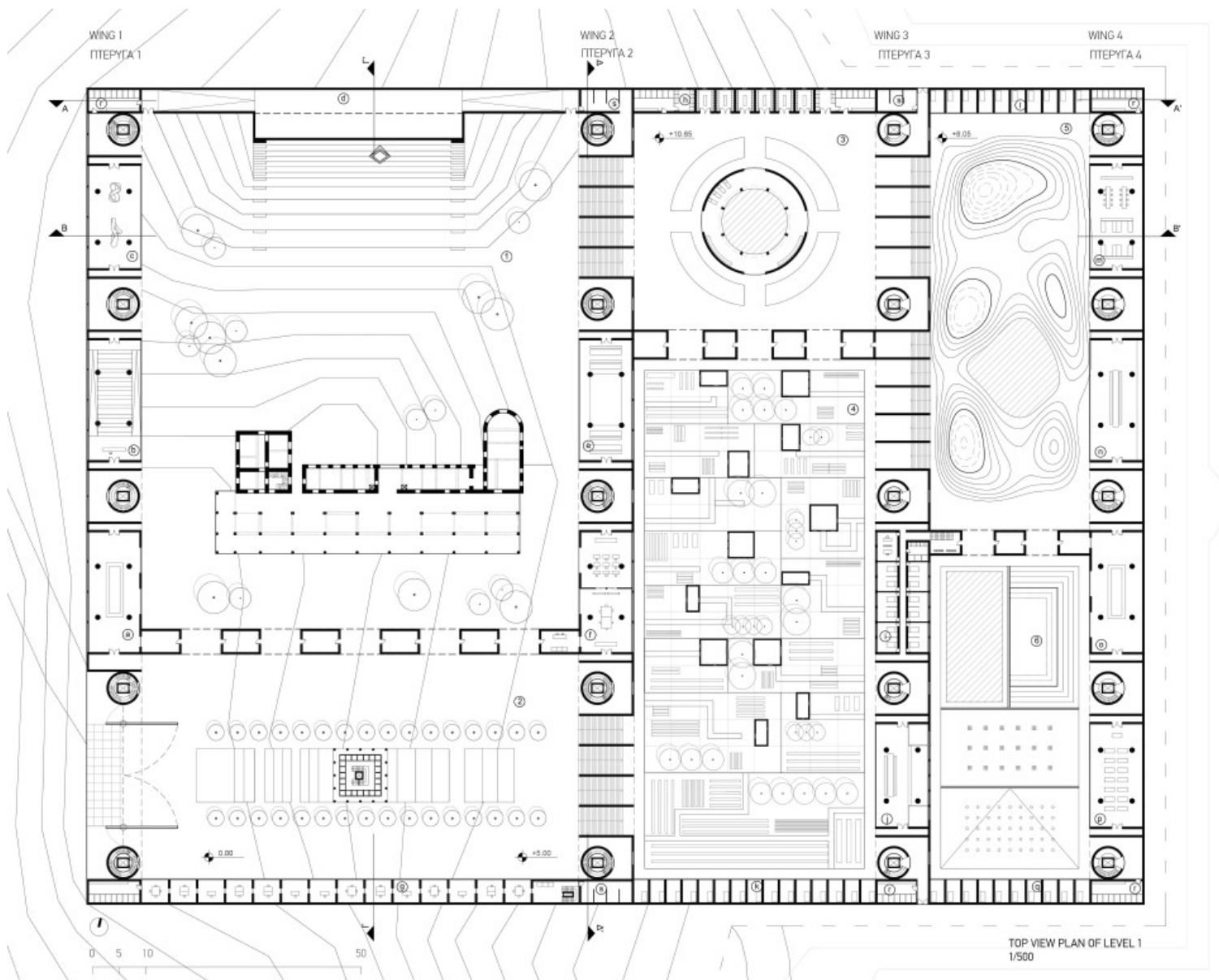
απορρίπτει τα καταναλωτικά πρότυπα και επιλέγει έναν λιτό τρόπο ζωής, σε αρμονική συνύπαρξη με τη φύση. Τα στοιχεία που παρείχαν κατευθυντήριες γραμμές για τον σχεδιασμό της πρότασης, ήταν η εκτενής αγροτική ζώνη του σημείου παρέμβασης, οι εναλλακτικές δραστηριότητες των κατοίκων της περιοχής -όπως η ορειβασία και η πεζοπορία-, οι οποίοι βιοπορίζονται μέσα από τη γεωργία και την κτηνοτροφία, η πληθώρα αρχαιολογικών ευρημάτων σε κοντινά σημεία ενδιαφέροντος, ανάμεσα σε αυτά και το αναίτια εγκαταλελειμμένο Σανατόριο της Ζάστοβας, το οποίο εντάσσεται στην πρόταση ως αρχιτεκτονικό σημείο αναφοράς και έκθεμα μνήμης του παρελθόντος. Τέλος, τα μόνα αρχιτεκτονικά στοιχεία που παρατηρήθηκαν κοντά στο σημείο μελέτης είναι τα δύο ορεινά καταφύγια, τονίζοντας τη σημασία της απλότητας και της μοναστικής κατοίκησης σε αρμονία με το ορεινό τοπίο -μια πτυχή που έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην ιδέα της παρακάτω διπλωματικής εργασίας.

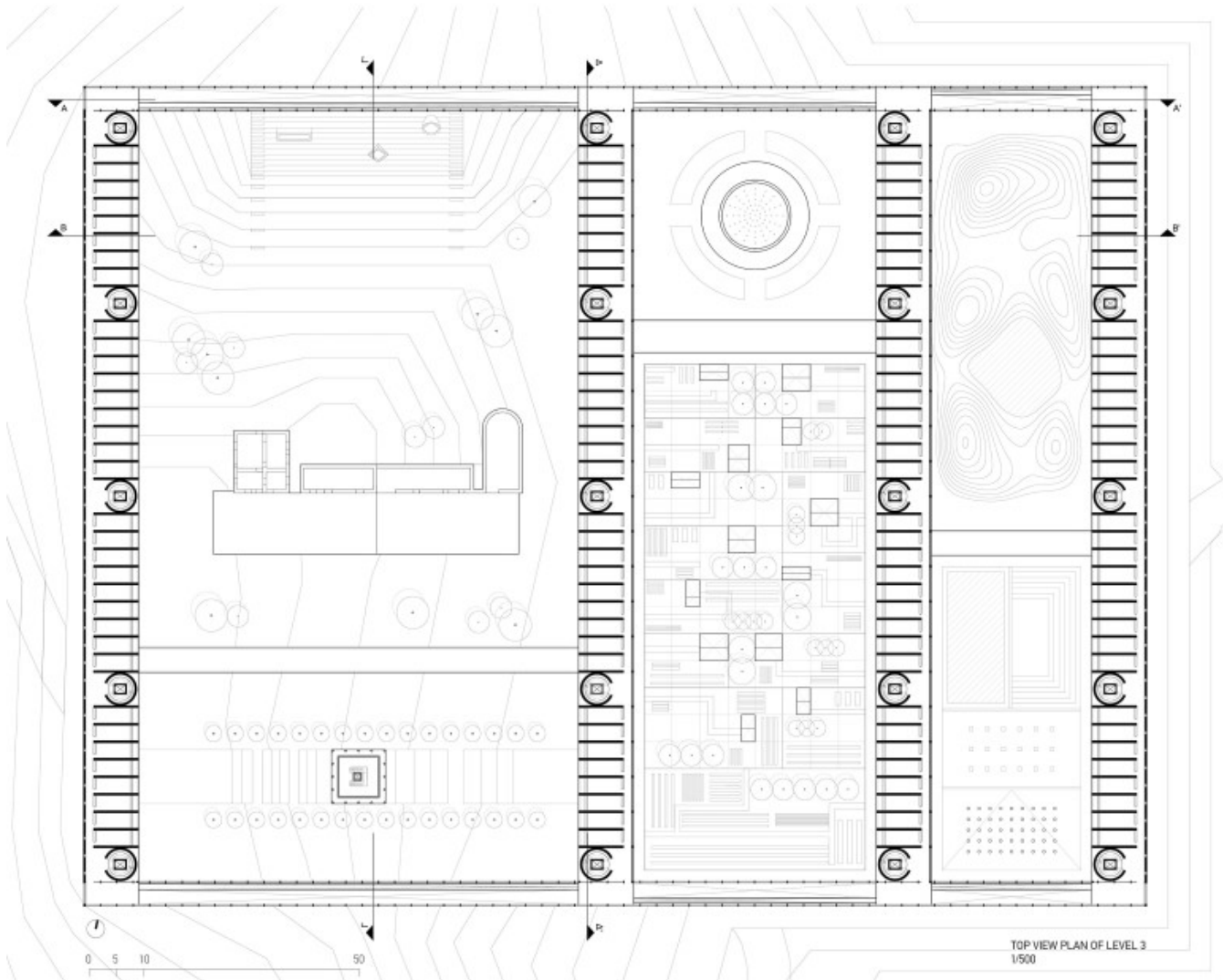
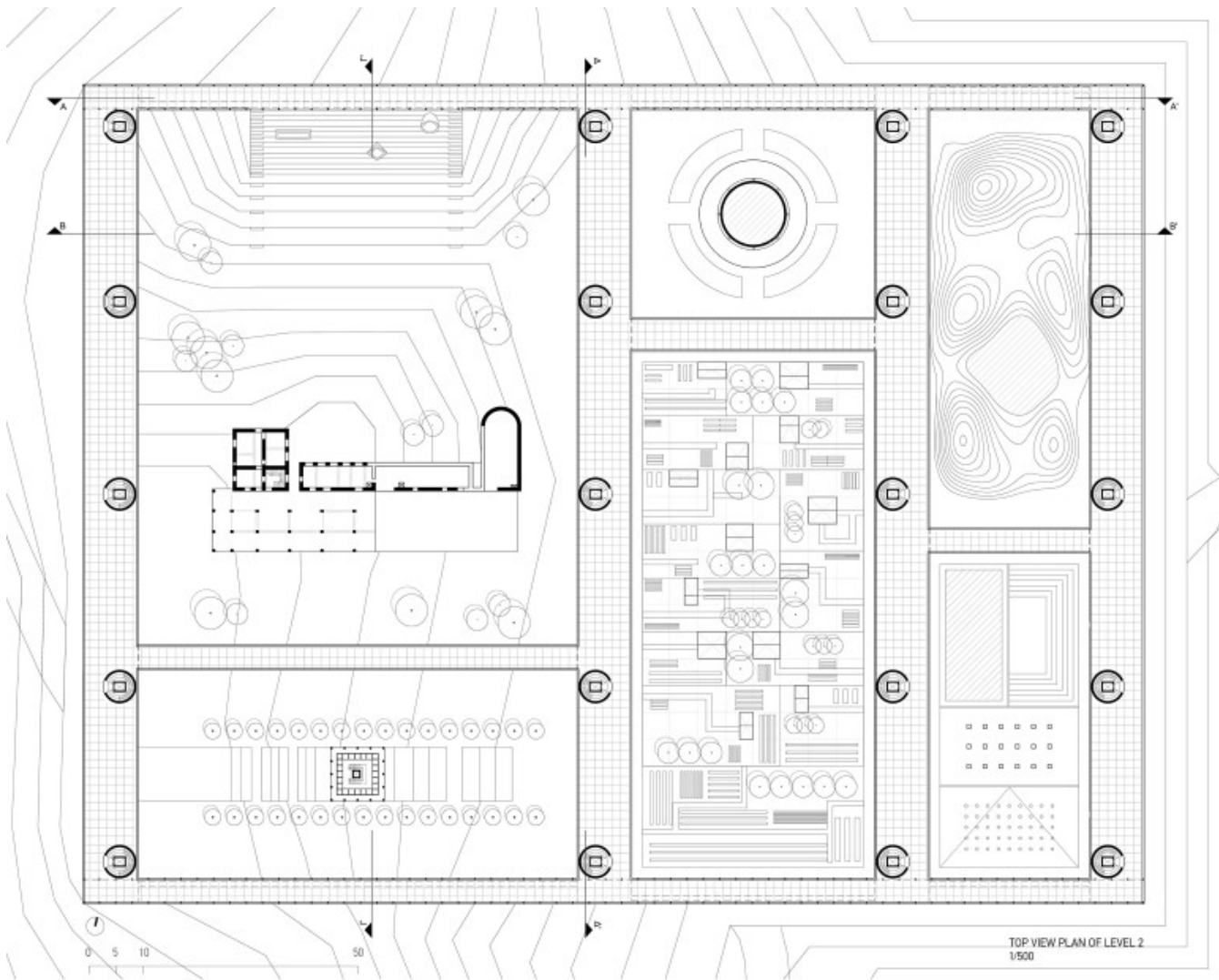
Το προτεινόμενο σύστημα έχει μεγάλο αποτύπωμα και ισχυρή οπτική ταυτότητα διαμορφώνοντας ένα κτίριο-ορόσημο στην αστική κλίμακα, το οποίο αποπνέει την αίσθηση ενός νέου, αυτόνομου κόσμου. Η τοπογραφία της περιοχής της πρότασης έχει διατηρηθεί αναλλοίωτη στον μέγιστο δυνατό βαθμό και το κτίριο έρχεται να ενσωματωθεί στην υπάρχουσα κατάσταση. Η μοναδική παρέμβαση που έχει πραγματοποιηθεί στο έδαφος είναι στην ανατολική πλευρά, που έχει διαμορφωθεί σαν τάφος προκειμένου να δίνεται η αίσθηση ότι το κτίριο γεννιέται από τη γη.

Η χωρική σύνθεση υιοθετεί το αρχέτυπο του περικλειστού κήπου (hortus conclusus), με τη δημιουργία έξι διαφορετικών περικλειστων θεραπευτικών τοπίων σχεδιασμένων για την ίαση του πνεύματος, του σώματος και του νου. Τα τοπία αυτά περικλείονται από τέσσερις κάθετες πτέρυγες και δύο οριζόντιες πλευρικές ζώνες, οι οποίες ακολουθούν τριμερή καθ' ύψος οργάνωση, με τους δημόσιους και βοηθητικούς χώρους στο κατώτερο επίπεδο, τα κελιά φιλοξενίας στο ανώτερο, και ένα ενδιάμεσο σημείο αιώρησης το οποίο αποτελεί τη μοναδική στιγμή θέασης του εξωτερικού κόσμου μέσα από το σύστημα, ενώ την ίδια στιγμή ικανοποιεί ανάγκες περπατητικού διαλογισμού.

Ο επισκέπτης, για να εισέλθει στους εσωτερικούς δημόσιους χώρους απ' τους πυλώνες, πρέπει πρώτα να βγει στα τοπία και έπειτα να ξαναμπει στους χώρους από την πάνω και την κάτω τους πλευρά, μια κίνηση που τονίζει την κίνηση προς τα τοπία.

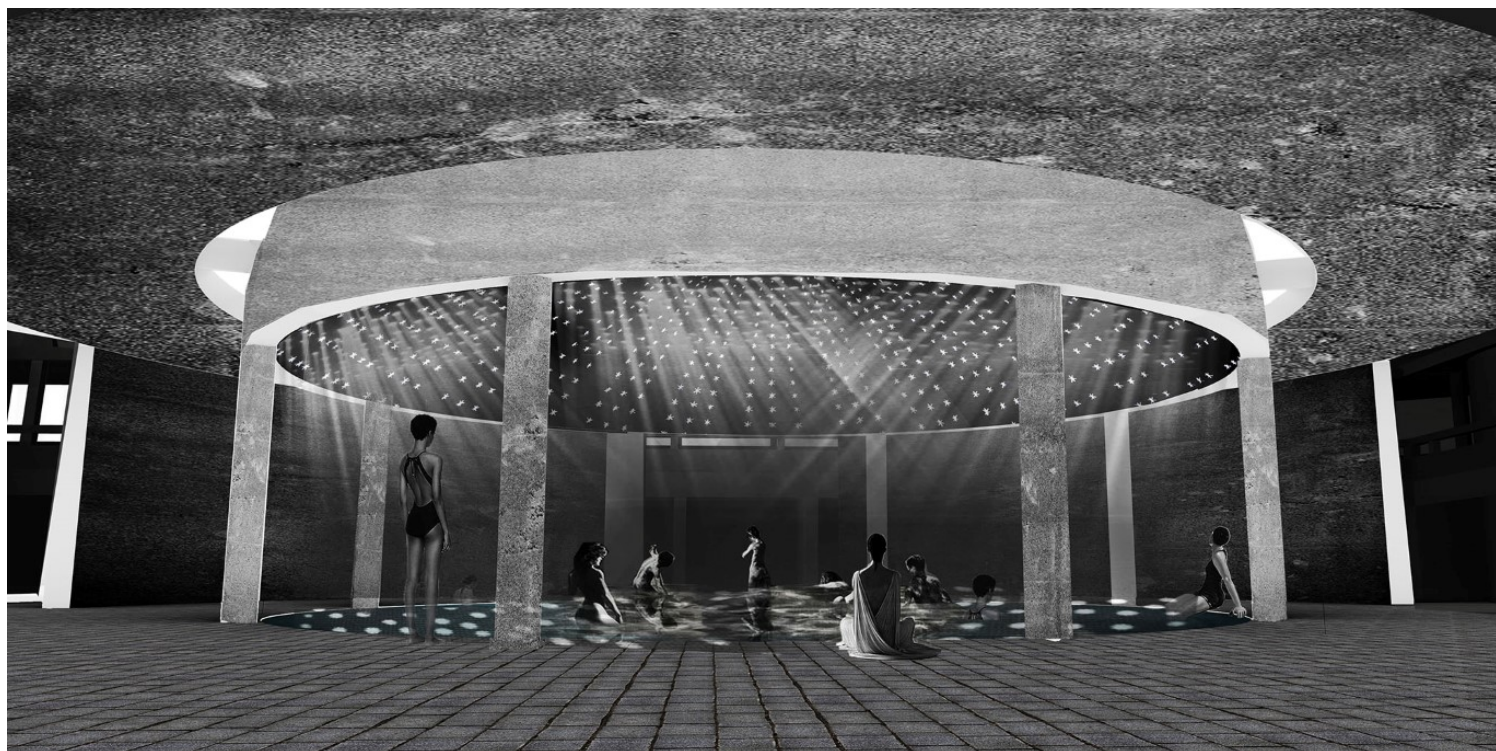

Απεικόνιση της Βιβλιοθήκης του 1ου επιπέδου και των ρυθμικών κουφωμάτων που δημιουργούν μια «μουσική» σύνθεση φωτός και σκιάς, εμπνευσμένα από τον σχεδιασμό των κουφωμάτων του Ιάκωβο Ξενάκη για τη μονή La Tourette του Le Corbusier.

Απεικόνιση των Οικοπέδων Γης (Schrebergarten) στα πλαίσια της Κηπουρικής Θεραπείας από το 2ο επίπεδο

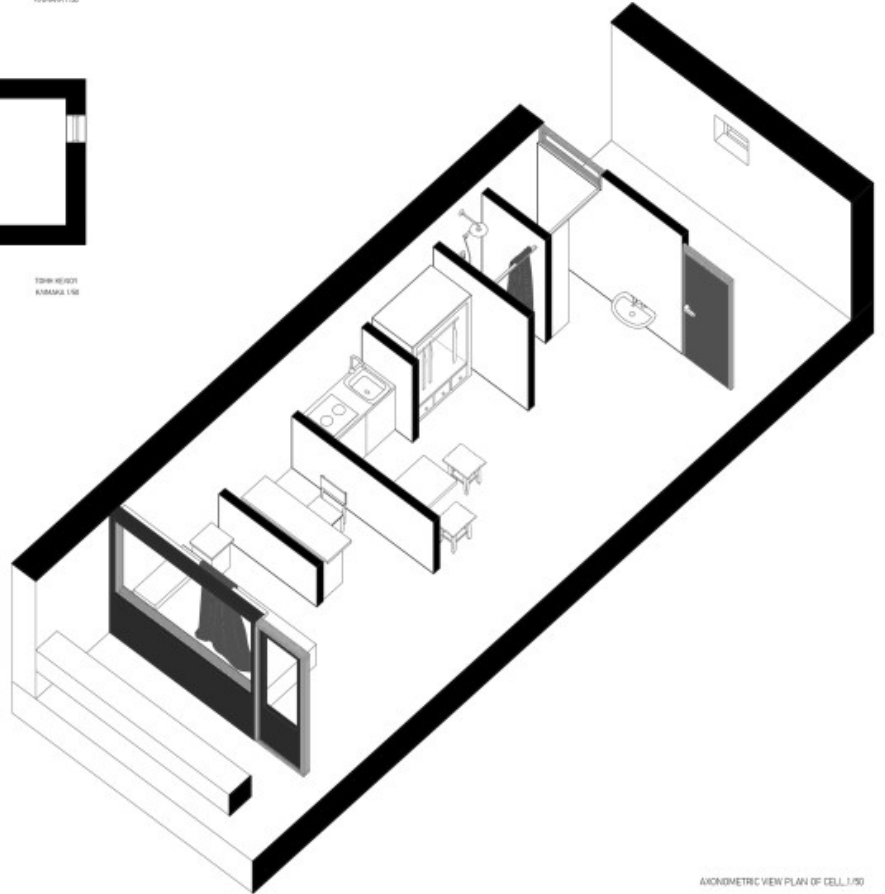
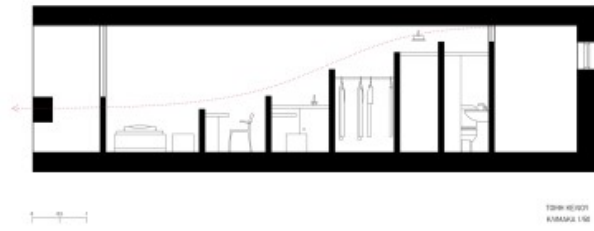
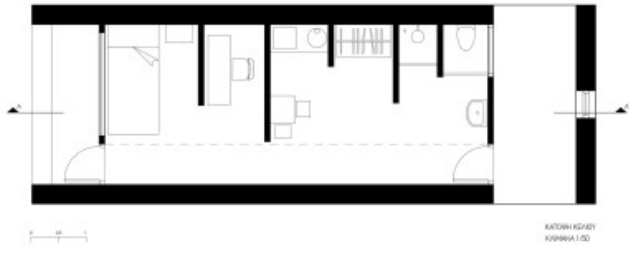
Απεικόνιση της Υδροθεραπείας

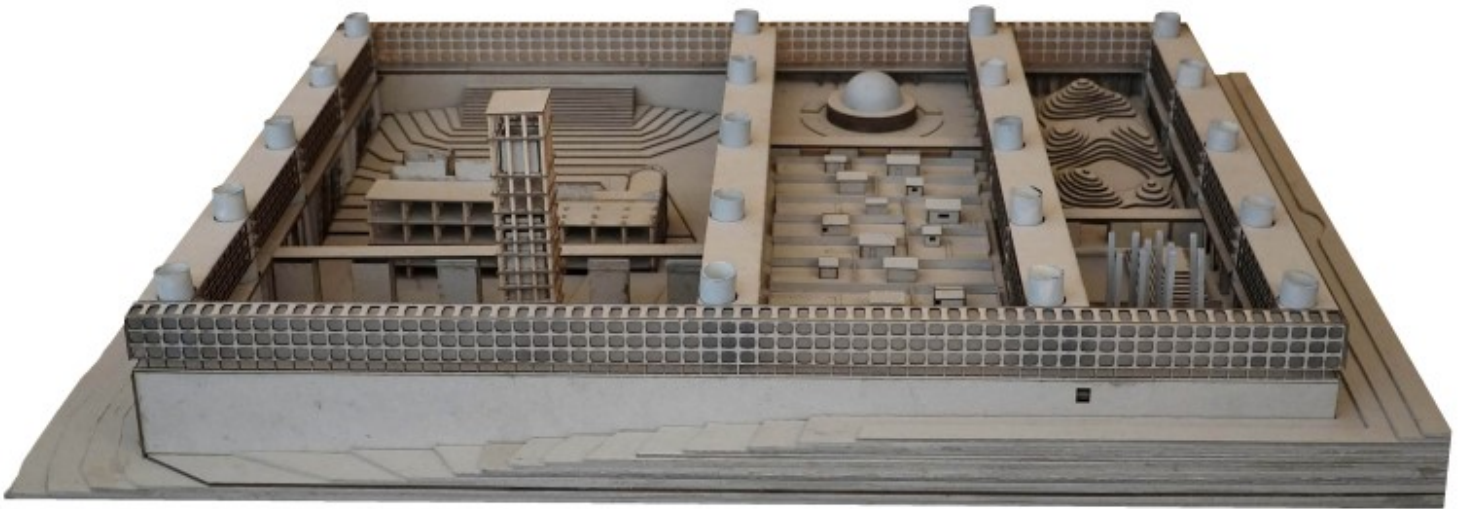
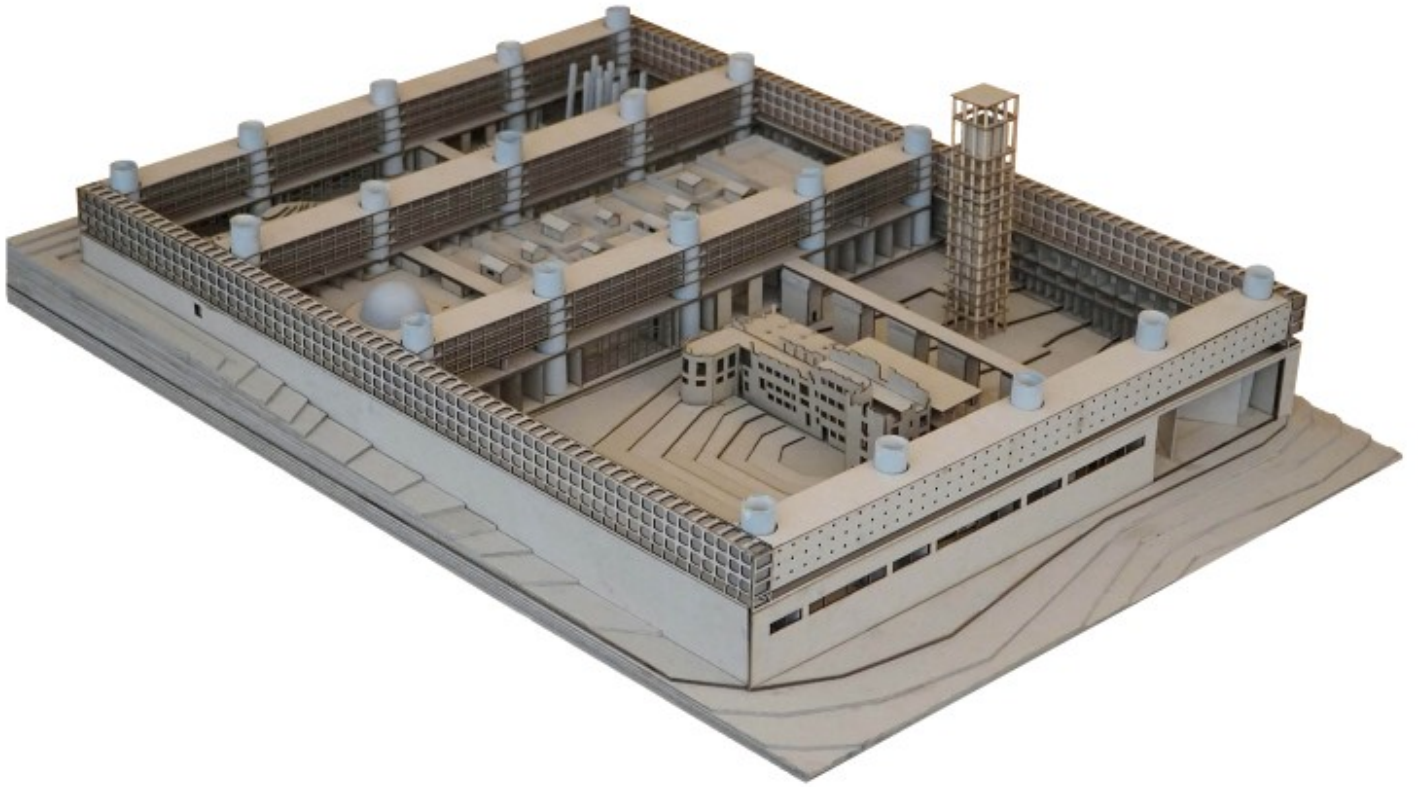
Οι πλευρικές ζώνες καλύπτονται από έναν γρανιτένιο σκελετό με ημιδιαφανή μάρμαρα, τα οποία αφήνουν το φυσικό φως να διαχέεται στο εσωτερικό, ενισχύοντας την αίσθηση της πνευματικής αναζήτησης. Εντός των πλευρικών ζωνών, ράμπες που ξεκινούν από τους εξώστες των διαδρόμων των επιπέδων των κελιών, δημιουργούν μια κρυφή διαδρομή που ενώνει όλα τα επίπεδα κατοίκησης, αποτελώντας ένα παιχνίδι του μυαλού, το οποίο απευθύνεται αποκλειστικά στους διαμένοντες.

Όσον αφορά μεμονωμένα το κελί, αυτό έχει μια πολύ αυστηρά καθορισμένη οργάνωση. Ελάχιστη διακόσμηση, προδιαγεγραμμένη σειρά λειτουργιών, στροφή προς τα έξω. Αυτή η τόσο περιορισμένη δομή που καθορίζει την κίνηση και την κυκλοφορία του ατόμου, καθώς επίσης και ο προσανατολισμός όλων των χώρων προς τα τοπία -τα οποία λειτουργούν ως πυρήνας κοινωνικής ζωής-, στοχεύει στην ενίσχυση της πνευματικής περισυλλογής των φιλοξενούμενων, στην υπόσχεση μιας ζωής απελευθερωμένης από το βάρος του οικιακού

περιβάλλοντος και των πλασματικών καταναλωτικών αναγκών, αλλά και στην ενθάρρυνση για επανασύνδεση με το φυσικό τοπίο.

Πρόπλασμα, 1:250